

Napomene uz finansijske izvestaje

za period do 31.12.2012.

Stara Pazova, 28.februar 2013. godine

Sadržaj

1.	OSNIVANJE I DELATNOST	3
2.	OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA.....	3
2.1.	Izjava o usklađenosti	3
2.2.	Pravila procenjivanja	4
2.3.	Zvanična valuta izveštavanja.....	4
2.4.	Korišćenje procenjivanja	4
2.5.	Promene u računovodstvenim politikama.....	5
3.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	5
3.1.	Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)	5
3.2.	Poslovne promene u stranoj valuti.....	5
3.3.	Finansijski instrumenti	6
3.4.	Nematerijalna ulaganja	9
3.5.	Nekretnine, postrojenja i oprema.....	9
3.6.	Biološka sredstva.....	10
3.7.	Zalihe.....	10
3.8.	Lizing.....	11
3.9.	Naknade zaposlenima	11
3.10.	Rezervisanja	12
3.11.	Prihodi	12
3.12.	Rashodi	13
3.13.	Porez na dobit	13
3.14.	Zarada po akciji	14
4.	PRIHODI OD PRODAJE.....	14
5.	OSTALI POSLOVNI PRIHODI.....	14
6.	TROŠKOVI MATERIJALA <i>ILI NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE</i>	15
7.	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI.....	15
8.	TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	15
9.	OSTALI POSLOVNI RASHODI	15
10.	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	16
11.	OSTALI PRIHODI I RASHODI.....	16
12.	POREZ NA DOBIT	17
13.	NEMATERIJALANA ULAGANJA.....	18
14.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	18
15.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI.....	19
16.	BIOLOŠKA SREDSTVA.....	21
17.	ZALIHE.....	19
18.	POTRAŽIVANJA	20
19.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	20
20.	POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	20
21.	OSNOVNI KAPITAL	21
22.	DUGOROČNA REZERVISANJA	21
23.	DUGOROČNE OBAVEZE	22
24.	KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	22
25.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA	23
26.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	23
27.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	23
28.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	23
29.	ZARADA PO AKCIJI.....	24
30.	OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA	24
31.	POTENCIJALNE OBAVEZE	25
32.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	26
33.	UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA	26

33.1.	Tržišni rizik	26
33.2.	Rizik likvidnosti	28
33.3.	Kreditni rizik	31
33.4.	Pravična (fer) vrednost	30

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Akcionarsko društvo Napredak Stara Pazova a.d. (u daljem tekstu Društvo) je osnovano 1947. godine kao pogon Saveznog poljoprivrednog dobra „Novi Beograd“, Zemun, iz koga se izdvaja 1949. godine kao samostalna poljoprivredna organizacija. Na taj način je osnovano i upisano u sudski registar 1951. godine kao Radna organizacija poljoprivredno dobro „Napredak“, Stara Pazova. Društvo je kao akcionarsko društvo poslednji put registrovano kod Agencije za privredne registre pod brojem BD 104824/2007 dana 27.08.2007. godine. Društvo je privatizovano danom potpisivanja ugovora između kupca „Delta-M“, Beograd i Agencije za privatizaciju 22.12.2005. godine i od tog datuma postoji matično-zavisni odnos sa kupcem Delta Agrar doo koji je odvajanjem iz Delta-M kao samostalno pravno lice postao većinski vlasnik akcija Napredak Stara Pazova a.d.

Osnovne delatnosti Društva su:

1. poljoprivredna proizvodnja ratarskih kultura: žitarica, industrijskog bilja, krmnog bilja i povrća;
2. stočarstvo i to: govedarstvo i svinjarstvo
3. kooperativna poljoprivredna proizvodnja sa poljoprivrednicima i pružanje usluga mehanizacije, sušenja i lagerovanja u Silosu;
4. proizvodnja koncentrata;
5. ostalo.

Direktor Društva je Milan Šveljo.

Na dan 31. decembra 2012. godine Društvo je imalo 170 zaposlenih, a prosečan broj zaposlenih u obračunskom periodu je 166 zaposlenih.

Sedište Društva je u Staroj Pazovi, ulica Golubinački put bb.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije (Službeni glasnik RS 46/2006, 111/2009) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Napredak Stara Pazova ad

Napomene uz finansijske izveštaje

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 114/06, 119/08, 9/09, 4/10, 3/11 i 101/12), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranom MRS 1 – Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti,
- Derivativni finansijski instrumenti se vrednuju po fer vrednosti,
- Biološka sredstva vrednovana po fer vrednosti, umanjenoj za troškove prodaje.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.5 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,
- Napomena 3.5 – Obezvredjenje vrednosti nefinansijske imovine,
- Napomena 3.3 – Obezvredjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,

- Napomena 31(a) – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova,
- Napomena 3.10 - Penzije i ostale naknade zaposlenima

2.5. *Promene u računovodstvenim politikama*

U obračunskom periodu od 01. januara 2012. godine do dana sastavljanja Finansijskih izveštaja nije došlo do promene u računovodstvenim politikama.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u finansijskim izveštajima.

3.1. *Načelo stalnosti poslovanja ("going concern")*

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom), koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.2. *Poslovne promene u stranoj valuti*

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2012.	2011.
CHF	94,1922	85,9121
USD	86,1763	80,8662
EUR	113,7183	104,6409

3.3. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po faktornoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivni dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivni dokaz da su krediti obezvređeni, Društvo vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled

Napredak Stara Pazova ad

Napomene uz finansijske izveštaje

promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenesu na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjeno za otplate glavnice, a uvećano ili umanjeno za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvređenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi rukovodstvo Društva.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi rukovodstvo Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi, odnosno kao ostali prihodi i rashodi za efekte revalorizacije primenom stope rasta cena na malo.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.4. *Nematerijalna ulaganja*

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Pravo na korišćenje zemljišta, iako je ograničeno na 99 godina, zbog same suštine i očekivane konverzije u vlasništvo nad zemljištem smatra se da ima neograničen korisni vek.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od pet godina, uz korišćenje amortizacione stope od 20%, osim kod prava korišćenja gradskog građevinskog zemljišta koje se ne amortizuje pošto ima negraničeni korisni vek.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.5. *Nekretnine, postrojenja i oprema*

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po procenjenoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadiive vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2012. %	Procenjeni vek trajanja u godinama	2011. %	Procenjeni vek trajanja u godinama
Građevinski objekti	1,25%-8,0%	12,5 - 80	1,25%-8,0%	12,5 - 80
Proizvodna oprema	2,0%-13,33%	7,5 – 50	2,0%-13,33%	7,5 – 50
Transportna vozila	5,0%-16,67%	6 – 20	5,0%-16,67%	6 – 20
Kancelarijska oprema	2,38%-12,5%	8 – 42	2,38%-12,5%	8 – 42
Računari	5,0%-20%	5 - 20	5,0%-20%	5 - 20

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.6. *Biološka sredstva*

Biološka sredstva se prikazuju po njihovoj fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje, uz sve prateće dobitke ili gubitke prikazane u bilansu uspeha. Troškovi prodaje uključuju sve troškove oko prodaje sredstava, osim troškova transporta sredstva do prodajnog mesta.

Efekti promene fer vrednosti i prirasta osnovnog stada evidentiraju u okviru povećanja vrednosti zaliha, a efekti prodaje, prinudnog klanja i slično u okviru troškova nabavne vrednosti prodate robe.

Biološka sredstva se odnose na svinje i goveda. Plodona biološka sredstva su iskazana u okviru stalne imovine, dok su konzumna biološka sredstva iskazana u okviru obrtno imovine – zaliha. Biološka sredstva se u toku godine evidentiraju po fer vrednosti kao i na dan bilansa stanja.

3.7. *Zalihe*

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini faktorna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po

kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.8. *Lizing*

Po osnovu ugovora o lizingu Društvo se pojavljuje kao korisnik lizinga. Društvo klafikuje lizing kao finansijski u slučaju kada je ugovorom regulisano da se u osnovi svi rizici i koristi po osnovu vlasništva nad predmetom lizinga prenose na korisnika lizinga. Svi ostali ugovori o lizingu se klasifikuju kao ugovori o operativnom lizingu.

Lizing ugovori koji se odnose na zakup poslovnog prostora uglavnom predstavljaju operativni lizing. Sva plaćanja tokom godine po osnovu operativnog lizinga, evidentirana su kao trošak u bilansu uspeha, ravnomerno pravolinijski tokom perioda trajanja lizinga.

Sredstva koje se drže po osnovu ugovora o finansijskom lizingu se priznaju kao sredstva Društva po njihovoj fer vrednosti ili, ako je ta vrednost niža, po sadašnjoj vrednosti minimalnih lizing rata, utvrđenih na početku trajanja ugovora o lizingu. Na dan bilansa stanja obaveza za lizing je iskazana po sadašnjoj vrednosti minimalnih lizing plaćanja.

Lizing rate su podeljene na deo koji se odnosi na finansijski trošak i deo koji umanjuje obavezu po osnovu finansijskog lizinga, tako da se postigne konstantna kamatna stopa na preostalom delu obaveze. Finansijski trošak se iskazuje direktno kao rashod perioda.

3.9. *Naknade zaposlenima*

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina izvršeno je korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuaru. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobiti i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u celini u periodu u kome nastanu. Društvo nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2012. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.11. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za priplod osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti od prodaje bioloških sredstava, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine.

3.12. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, manjkovi, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine.

3.13. Porez na dobit

Tekući porez

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije. Tekući porez na dobit predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu koju predstavlja oporeziva dobit. Oporeziva dobit se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu

Napredak Stara Pazova ad

Napomene uz finansijske izveštaje

Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobit perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.14. Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

4. PRIHODI OD PRODAJE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihodi od prodaje – povezana lica	1,532,039	1.352.584
Prihodi od prodaje robe – ostala pravna lica	248,244	40.800
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga – ostala pravna lica	132,478	100.964
Ukupno	<u>1.912.762</u>	<u>1.494.348</u>

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	558,365	550.744
Drugi poslovni prihodi	52,224	31.973
Povećanje/ smanjenje vrednosti zaliha i učinaka	222,993	217.374
Ukupno	<u>833.582</u>	<u>800.091</u>

Povećanje i smanjenje vrednosti zaliha učinaka obuhvata: 13.948 hiljada RSD smanjenje vrednosti nedovršene proizvodnje u ratarstvu, 232.984 hiljada RSD povećanje vrednosti nedovršene proizvodnje u svinjarstvu i govedarstvu i povećanja zaliha gotovih proizvoda fabrike stočne hrane 3.957 hiljada RSD.

6. TROŠKOVI MATERIJALA ILI NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Nabavna vrednost robe	509,720	217,749
Troškovi materijala za izradu	1,723,875	1.476.953
Troškovi ostalog materijala i rezervnih delova	595	1.548
Troškovi goriva i energije	33,335	32.467
Ukupno	<u>2.267.525</u>	<u>1.728.717</u>
7. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA		
I OSTALI LIČNI RASHODI		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi bruto zarada	136,141	125.058
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	24,353	22.068
Ostali lični rashodi	25,856	22.567
Ukupno	<u>186.350</u>	<u>169.693</u>
8. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi amortizacije:		
- nekretnine, postojenja i oprema	104,286	99.648
Ukupno	<u>104.286</u>	<u>99.648</u>
Troškovi rezervisanja za:		
- naknade i druge beneficije zaposlenih	400	1.040
Ukupno	<u>400</u>	<u>1.040</u>
Ukupno	<u>104.687</u>	<u>100.688</u>
9. OSTALI POSLOVNI RASHODI		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi usluga na izradi učinaka	9.751	7.951
Troškovi transportnih usluga	14.504	14.463
Troškovi održavanja	9.512	9.443
Troškovi zakupa	5.808	9.250
Troškovi reklame i propagande	143	184
Troškovi ostalih usluga	80.340	68.132
Troškovi ostalih neproizvodnih usluga	42.107	34.093
Troškovi reprezentacije	2.972	1.263
Troškovi premije osiguranja	33.973	17.951
Troškovi provizija i naknada	1.845	1.543
Troškovi poreza i doprinosa	15.793	15.153
Ostali rashodi	10.500	3.691
Ukupno	<u>227.249</u>	<u>183.117</u>

10. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Finansijski prihodi		
Pozitivne kursne razlike-realizovane	2.369	9.002
Pozitivne kursne razlike-nerealizovane	50	2.818
Ukupno	2.420	11.820
Finansijski rashodi		
Rashodi kamata	60,225	51.528
Negativne kursne razlike-realizovane	47,102	4.770
Negativne kursne razlike-nerealizovane	8,631	3.899
Ostali finansijski rashodi	2,037	1.380
Ukupno	117.995	61.577
Neto finansijski rashodi	115.575	49.757

11. OSTALI PRIHODI I RASHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Ostali prihodi		
Dobici od prodaje nepokretnosti, opreme i biološ.sred.	5.977	255
Viškovi	2.482	974
Naplaćena otpisana potraživanja	158	7
Prihodi od smanjenja obaveza	0	96
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	397	183
Prihodi od usklađivanja vrednosti bioloških sredstava	0	1.526
Prihodi od usklađivanja vrednosti nemat. ulaganja, nekretnina , imovine	260.799	0
Ostali prihodi	27.618	19.202
Ukupno	297.428	22.243
Ostali rashodi		
Gubici po osnovu rashod. nepok.,opreme i biol.sred.	8.423	19.852
Gubici po osnovu rashodovanja zaliha	2.680	1.360
Manjkovi	238	
Direktni otpis i ispravke vrednosti	236	301
Rashodi po osnovu usklađivanje vrednosti biol.sred.	2.549	
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja	209	
Ostali rashodi	63.752	48.745
Ukupno	78.086	70.258
Neto ostali prihodi/rashodi	219.341	48.015

Prihodi od usklađivanja vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina i imovine pod tačkom 8. obuhvataju prihode od uknjizbe zemljišta 454ha72a27m2, LN 559 Vojka, u KO Stara Pazova u katastar nepokretnosti, a za koje je Društvo steklo pravo svojine. Vrednost uknjizenog zemljišta od RSD 259.683 hiljada dinara odredjena je procenom nezavisnog procenitelja.

Ostali prihodi se uglavnom odnose na prihode od naknade štete od osiguravajućeg društva u iznosu od RSD 27.039 hiljada (2011. godine RSD 19.202 hiljada).

Najveci iznosi u okviru ostalih rashoda odnose se na : rashode po osnovu uginuću osnovnog i tovnog stada RSD 59.841 hiljada(RSD 48.123 u 2011), gubitke po osnovu rashoda i otpisa postrojenja i

Napredak Stara Pazova ad

Napomene uz finansijske izveštaje

opreme u iznosu od RSD 6.523 hiljada(RSD 1.899 u 2011),rashode po osnovu otpisa robe, kalo, manjak RSD 2.458, i obezvređenje vinograda procenom u iznosu od RSD 2.548: hiljada dinara .

12. POREZ NA DOBIT

U 2012. godini Društvo je ostvarilo dobit pre oporezivanja u iznosu od RSD 64.298 hiljada (u 2011. godini RSD 14.452 hiljada). Društvo je knjižilo odložene poreske prihode u iznosu od RSD 16.583 hiljada dinara. Društvo ima tekući poreski rashod jer je u poreskom bilansu iskazalo poreski dobitak u iznosu od RSD 71.498. ali poresku obavezu nemamo zbog značajnih iznosa poreskih gubitaka iz ranijih godina. Poreski rashod nemamo ni u 2011. godini zbog značajnog iznosa poreskih gubitaka iz ranijih godina kojima je pokriven poreski dobitak.

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit gubici ostvareni iz poslovnih, finansijskih i neposlovnih transakcija, utvrđeni u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni dobiti i gubici utvrđeni u skladu sa ovim Zakonom, mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina. Društvo ima sledeće neiskorišćene gubitke po poreskom bilansu u iznosu od RSD 892.428 hiljada, koji je nastao u sledećim obračunskim periodima:

U hiljadama RSD	2012.
Gubitak po poreskom bilansu za	
2005. godinu	580.012
2006. godinu	208.960
2009. godinu	77.684
2010. godinu	10.011
2011. godinu	15.761
Ukupno	892.428

Poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva na dan 31. decembar 2012. godine iznosi RSD 554.237 hiljada.

Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložene poreske obaveze u iznosu od 32.694 hiljada RSD nastale su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja, kao i po osnovu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Društvo je knjižilo odložene poreske prihode u iznosu od RSD 16.583 hiljada dinara, na osnovu procenjenog iznosa poreskih kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva koje će Društvo moći da iskoristi.

U hiljadama RSD	2012.			2011.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava						
Procena osnovnih sredstava / (AFS)	57.598	90.292	-32.694		90.292	-90.292
Poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva				5.594		5.594
Poreski kredit po osnovu prenetih gubitaka	0	40.873	0	35.279		35.279
Odloženo poresko sredstvo/obaveza, neto	57.598	90.292	-32.694	40.873	90.292	-49.419

13. NEMATERIJALANA ULAGANJA

Nematerijalna ulaganja na dan 31. decembra 2012. godine sadrže samo Pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta u iznosu od RSD 96.020 hiljada dinara.

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promene na nekretninama, postrojenju i opremi su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Zemljište</u>	<u>Građevinski objekti</u>	<u>Oprema</u>	<u>Investicije u toku i avansi</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrednost					
Stanje na 1. januar 2012.	1.195.996	2.279.582	927.031	368.114	4.770.723
Povećanja	266.756	30.138	3.081	17.911	317.886
Rashodovanje i prodaja		-5.852	-561		-6.413
Prenos sa/na	214.187	27.008	22.819	-49.827	214.187
Ostalo				-12.043	-12.043
Stanje na 31. decembar 2012.	1.676.939	2.330.876	952.370	324.155	5.284.340
Akumulirana ispravka vrednosti					
Stanje 1. januar 2012.	0	650.987	433.477	0	1.084.464
Amortizacija za 2012. godinu	0	43.055	61.231	0	104.286
Rashod/Prodaja	0	(8.227)	(15.502)	0	(23.729)
Prenos sa/na	0	0	0	0	0
Stanje na 31. decembar 2012.	0	685.816	479.206	0	1.165.022
Sadašnja vrednost na dan					
31. decembar 2012. godine	1.676.939	1.645.060	473.164	324.155	4.119.318
Sadašnja vrednost na dan					
31. decembar 2011. godine	1.195.996	1.628.595	493.554	368.114	3.626.287

Na dan 31. decembra 2012. godine Društva nema nekretnine, postrojenja i opremu nad kojima je uspostavljena hipoteka kao sredstvo obezbeđenja otplate kredita i drugih obaveza.

Sadašnja vrednost opreme uzete na lizing na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 6.968 hiljada (2011: RSD 6.385 hiljada). Oprema uzeta na lizing se odnosi na transportna teretna sredstava i motorna vozila. Formalno vlasništvo nad lizing opremom prelazi na Društvo isplatom poslednje lizing rate, bez uslova dodatnih plaćanja.

15. BIOLOŠKA SREDSTVA

Promene na biološkim sredstvima su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	Višegodišnji zasadi	Goveda	Svinje	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje na 1. januar 2012.	19.609	50.071	136.685	0	206.365
Nabavka			7.815		7.815
Priplod		3.220	32.646		35.866
Prirast		17.937	224.987		242.924
Prodaja		-10.459	-157.268		-167.727
Uginuće		-3.120	-26.361		-29.481
Prevođenje		-4.949	-76.884		-81.833
Promena fer vrednosti	-2.341	2.824	-12.487		-12.004
Stanje na 31. decembar 2012.	17.268	55.524	129.133	0	201.925
Dugoročna biološ.sred.-stalna im.	17.268	55.524	129.133	0	201.925
Kratkoročna biološ.sred-zalihe	0	0	146.941	0	146.941

Za potrebe procene vinograda, koji se vodi na poziciji višegodišnji zasadi, angažovan je nezavisni procenitelj. Prilikom procene vrednosti vinograda procenitelj je koristio prinosnu metodu, tehnikom diskontovanja neto priliva.

16. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

<u>U hiljadama RSD</u>	2012.	2011.
Učešća u kapitalu privrednih društva		
<i>Zastava Kragujevac</i>	21	21
<i>Delta Vet Med</i>	1	1
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	21	21
Ukupno	1	1
Ostali dug.finan.plasmani- potraživanja za stanove	3.827	4.653
Stanje na dan 31. decembra	3.828	4.654

17. ZALIHE

<u>U hiljadama RSD</u>	2012.	2011.
Materijal za izradu	206.615	69.715
Potrošni materijal	69.432	65.246
Nedovršena proizvodnja – ratarstvo	117.219	131.361
Nedovršena proizvodnja – tov svinja	146.941	129.521
Gotovi proizvodi	36.831	6.559
Roba	16.442	15.935
Dati avansi za zalihe	3.934	3.549
Stanje na dan 31. decembra	597.414	421.886

Na dan 31.12.2012. godine izvršeno je povećanje vrednosti tovnog stada u iznosu od RSD 17.770 hiljada, koje se vodi na zalihama nedovršene proizvodnje, radi svođenja na fer vrednost.

18. POTRAŽIVANJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci povezana pravna lica	1.268	2.557
Kupci u zemlji	38.185	27.186
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(7.422)	(7.135)
	32.031	22.608
Ostala potraživanja iz poslovanja		
Potraživanja iz specifičnih poslova	1.724	1.723
Potraživanja od zaposlenih	303	363
Ostala tekuća potraživanja	506	369
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(2.177)	(2.177)
	356	278
Saldo na dan 31. decembra	32.386	22.886
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	1	1
Saldo na dan 31. decembra	32.387	22.887

19. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekući račun	4.083	345
Devizni račun	55	0
Stanje na dan 31. decembra	4.138	345

20. POREZ NA DODATU VREDOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Porez na dodatu vrednost	56.995	18.373
Aktivna vremenska razg.-kursne razlike	88.041	82.335
Ostalo	15.653	27.488
Stanje na dan 31. decembra	160.689	128.196

21. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Društva se odnosi na akcijski i ostali kapital. Na dan 31. decembra 2012. godine, akcijski kapital se sastoji od 3.298.451 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 710 RSD, što ukupno iznosi RSD 2.341.900 hiljada. Sve emitovane akcije su u potpunosti uplaćene. Ostali kapital na dan 31. decembra 2012. iznosi RSD 4.845 hiljada.

Većinski vlasnik Društva je Delta Agrar sa 86,93% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2012. godine je sledeća:

<u>Akcionar</u>	<u>Broj akcija</u>	<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Pravo glasa</u>
Delta Agrar	2.867.478	2.035.909	86,9%
Akcionarski fond AD	324.227	230.201	9,8 %
Fizička lica	106.746	75.790	3,3 %
Ukupno	3.298.451	2.341.900	100.0%

22. DUGOROČNA REZERVISANJA

a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenih	5.693	5.293
Stanje dan 31. decembra	5.693	5.293

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2011. i 2012. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Sudski sporovi izdata jemstva</u>	<u>Naknade zaposlenima</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan 1. januar 2011. godine	183	4.254	4.437
Dodatna rezervisanja	0	1.039	1.039
Iskorišćena rezervisanja i ukidanje	183	0	183
Stanje na dan 31. decembra 2011. godine	0	5.293	5.293
Dodatna rezervisanja	0	400	400
Ukidanje u korist prihoda	0	0	0
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	0	5.693	5.693

23. DUGOROČNE OBAVEZE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dugoročni krediti od banaka	937.051	549.365
Dugoročne obaveze po osnovu finansijskog lizinga	6.929	9.227
Ostale dugoročne obaveze	1.927	1.927
<i>Minus: Tekuća dospeća dugoročnih obaveza</i>		
- dugoročni krediti od banaka	371.722	56.680
- dugoročne obaveze po osnovu finansijskog lizinga	2.848	4.113
- ostale dugoročne obaveze	183	183
Stanje na dan 31. decembra	<u>571.154</u>	<u>499.543</u>

Dugoročne kredite čine:	<u>EUR</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
<i>Kreditni sa fiksnom kamatnom stopom</i>			
- <i>obezbeđeni</i>	3.517.891	400.049	
<i>Kreditni sa varijabilnom kamatnom stopom:</i>			
- <i>obezbeđeni</i>	4.722.223	537.002	549.365
		<u>937.051</u>	<u>549.365</u>

Dugoročni krediti odobreni su društvu sa rokom otplate do 2018 godine, uz fiksnu kamatnu stopu od 3.5% godišnje i varijabilnu kamatu na godišnjem nivou u rasponu od 2.3% -4.3 5% + 3m euribor.

Društvo je putem finansijskog lizinga nabavilo utovarivač od S leasing Beograd 06.06.2008. godine sa kamatnom stopom 7,75% na godišnjem nivou i rokom otplate do 2013. Godine, kamion Volvo FM od Zastave Istrabenz Lizing Beograd 07.11.2011. godine sa kamatnom stopom od 11% na godišnjem nivou i rokom otplate do 2016. godine i putničko vozilo Duchia Duster sa kamatnom stopom od 6.99% na godišnjem nivou i rokom otplate do 2017. godine.

24. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Kratkoročni zajam od povezanih lica	0	57.265
Tekuće dospeće dugoročnih kredita	371.722	56.680
Tekuće dospeće obaveza po osnovu finansijskog lizinga	2.848	4.113
Tekuće dospeće ostalih dugoročnih obaveza	183	183
Stanje na dan 31. decembra	<u>374.753</u>	<u>118.241</u>

25. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dobavljači – povezana pravna lica	301.099	207.157
Dobavljači u zemlji	63.948	45.832
Dobavljači u inostranstvu	3.798	9.830
Primljeni avansi za proizvode i usluge	9	97.217
Obaveze iz specificnih poslova	0	0
Stanje na dan 31. decembra	<u>368.854</u>	<u>360.036</u>

26. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	9.779	7.580
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	1.455	1.114
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	2.387	1.839
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	2.381	1.840
Obaveze po osnovu kamata	31.506	3.551
Obaveze za ucesce u dobiti	129	138
Ostalo	471	527
Stanje na dan 31. decembra	<u>48.108</u>	<u>16.589</u>

27. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine	717	197
Unapred obračunati troškovi	10.504	5.961
Stanje na dan 31. decembra	<u>11.221</u>	<u>6.158</u>

28. VANBILANSNA EVIDENCIJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tuđa roba na zalihama	150.006	183.069
Zemljište u zakupu	2.867	4.244
Stanje na dan 31. Decembra	<u>152.874</u>	<u>187.313</u>

Tudja roba na zalihama u iznosu od RSD 150.006 hiljada na 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 183.069 hiljada) odnosi se na robu pravnih i fizičkih lica koja je smeštena u Silosu.

Zemljište u zakupu na dan 31. decembra 2012. godine obuhvata 57 hektar 78 ari 60 metara kvadratnih zemlje u Katastarskoj opštini Golubinci.

29. ZARADA PO AKCIJI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Neto dobit	80.881	20.045
Prosečan ponderisani broj akcija	<u>3.298.451</u>	<u>3.298.451</u>
Zarada po akciji (u RSD)	<u>24.52</u>	<u>6,07</u>

30. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo prodaje proizvode i pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je kupac njihove robe i korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Društvo na dan 31.12.2012. godine ima sledeća potraživanja, obaveze, prihode i rashode prema povezanim licima:

Naziv	u hiljadama dinara					
	kupci		dobavljači		ostale obaveze	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Delta Agrar	1.192	0	285.582	166.430	31.505	99.730
Jedinstvo	16	358	0	0	0	0
Delta Holding	0	0	23	0	0	0
Podunavlje	28	186	56	0	0	0
Agro apoteka	0	89	0	18	0	0
Delta Vet Med	0	330	14.635	26.636	0	0
Yuhor Export	0	100	29	613	0	0
Delta Broker	0	0	60	59	0	0
Danubius	0	0	0	64	0	0
Interservis	0	0	30	30	0	0
Florida bel	0	0	36	0	0	0
Kozara	0	0	0	0	0	0
Delta Real E.	0	0	113	1.826	0	0
Delta Automoto	0	0	353	11.395	0	0
Delta M	15	0	120	0	0	0
Delta DMD	0	0	12	9	0	0
Kozara	17	0	0	0	0	0
Delta Land	0	0	0	47	0	0
Delta – Pak	0	0	50	30	0	0
Selsem	0	1.211	0	0	0	0
Topola	0	221	0	0	0	0
SVEGA	1.268	2.557	301.099	207.157	31.505	99.730

Napredak Stara Pazova ad
Napomene uz finansijske izveštaje

Naziv	prihodi		rashodi	
	2012.	2011.	2012.	2011.
Delta Agrar	1.601.163	1.346.999	104.489	39.054
Agroapoteka	633	5	252	402
Delta-Pak	0	0	17	43
Delta Automoto	0	0	1.009	1.783
Delta DMD	0	0	12	9
Delta Land	0	0	0	46
Yuhor Export	0	2.178	564	2.129
Jedinstvo	212	1.671	729	1.297
Interservis	0	0	302	302
Delta Real Estate	0	0	225	1.000
Podunavlje	568	204	339	0
Delta Vet Med	518	194	5.274	5.551
Delta Broker	0	0	457	618
Delta M	12	0	200	7
Danubius	0	0	2.202	0
Florida Bel	0	0	284	156
Delta Maxi	0	0	0	333
Delta Holding	0	0	19	0
Selsem	0	1.005	0	0
Topola	1.820	232	77	0
Kozara	190	101	0	8
SVEGA	1.605.116	1.352.584	116.451	52.738

31. POTENCIJALNE OBAVEZE

a) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Društvo je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Na dan 31. decembra 2012. godine Društvo se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 6.121 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 8.135 hiljada), ne uzimajući u obzir eventualne zatezne kamate po ovom osnovu. Rukovodstvo smatra da ne postoje sudski sporovi u toku niti neizvršivi zahtevi koji bi mogli materijalno uticati na rezultat poslovanja ili finansijski položaj.

32. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Rukovodstvo Društva smatra da nema značajnih događaja nakon bilansiranja koji bi uticali na finansijske izveštaje za 2012. godinu ili zahtevali posebno objavljivanje.

33. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

33.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

Napredak Stara Pazova ad
Napomene uz finansijske izveštaje

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2012. godine:

U hiljadama RSD	CHF	USD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti				4.138	4.138
Potraživanja od kupaca				32.031	32.031
Ukupno	0	0	0	36.169	36.169
Kratkoročne finansijske obaveze	1.424		373.329	0	374.753
Obaveze prema dobavljačima			3.798	365.047	368.845
Dugoročne obaveze	0		569.41	1.744	571.154
Ukupno	1.424	0	946.537	366.791	1.314.752
Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2012.	(1.424)	0	(946.537)	(330.622)	(1.278.583)

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2011. godine:

U hiljadama RSD	CHF	USD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti				345	345
Potraživanja od kupaca				22.608	22.608
Ukupno	0	0	0	22.953	22.953
Kratkoročne finansijske obaveze	3.117		114.941	183	118.241
Obaveze prema dobavljačima			9.830	252.989	262.819
Dugoročne obaveze	1.299		496.500	1.744	499.543
Ukupno	4.416	0	621.271	254.916	880.603
Neto devizna pozicija na dan 31 decembar 2011	(4.416)	0	(621.271)	(231.963)	(857.650)

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

Društvo na dan 31.12.2012. godine ima finansijske obaveze sa varijabilnom kamatnom stopom i to kod tri dugoročna kredita. U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

	2012.	2011.
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom		
Finansijske obaveze	408.904	68.419
	408.904	68.419
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijske obaveze	537.003	549.365
	537.003	549.365

S obzirom da Društvo nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa. Rizik Društva od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banke. Krediti su primljeni po promenljivim kamatnim stopama i izlažu Društvo kamatnom riziku tokova

Napredak Stara Pazova ad

Napomene uz finansijske izveštaje

gotovine. Tokom 2012. godine, obaveza po kreditu je bila sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za Euribor. Obaveza po kreditu sa promenljivim kamatnim stopama bila je izražena u stranoj valuti ili se radi o kreditu sa valutnom klauzulom (EUR).

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koju je u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

33.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Društvo ima pristup raznolikim izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem:

- Kratkoročnih i dugoročnih kredita,
- Depozita i
- Akcijskog kapitala.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2012. godine:

U hiljadama RSD	Do 6 meseca	Od 6 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Dugoročni finansijski plasmani				3.826	3.826
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4.138				4.138
Potraživanja	32.387				32.387
Kratkoročni finansijski plasmani		0			0
Ostala potraživanja	184.878				184.878
Ukupno	221.403			3.826	225.229
Kratkoročne finansijske obaveze	187.376	187.377			374.753
Obaveze prema dobavljačima	163.797	205.048			368.845
Dugoročne obaveze			559.895	11.259	571.154
Ostale obaveze	16.141	39.310			55.451
Ukupno	367.314	431.735	559.895	11.259	1.370.203
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2012.	(145.911)	(431.735)	(559.895)	(7.433)	(1.144.974)

Napredak Stara Pazova ad
Napomene uz finansijske izveštaje

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2011. godine:

U hiljadama RSD	Do 6 meseca	Od 6 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Dugoročni finansijski plasmani				4.654	4.654
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	345				345
Potraživanja	22.886				22.886
Kratkoročni finansijski plasmani	0				0
Ostala potraživanja	44.566		83.630		128.196
Ukupno	67.797		83.630	4.654	156.081
Kratkoročne finansijske obaveze	30.488	87.753			118.241
Obaveze prema dobavljačima	179.605	83.215			262.820
Dugoročne obaveze			421.063	78.480	499.543
Ostale obaveze	115.679				115.679
Ukupno	325.772	170.968	421.063	78.480	996.283
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2011.	-257.975	-170.968	-337.433	--73.826	-840.202

33.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Društvu, istima se prekida isporuka proizvoda. Međutim pored toga, Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD 4.138 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 345 hiljada), što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2012.	2011.
Kupci u zemlji	32.031	22.608
Kupci u inostranstvu	0	0
- Evro zona		
- Ostali		
Ukupno	32.031	22.608

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Bruto 2012.</u>	<u>Ispravka vrednosti 2012.</u>	<u>Bruto 2011.</u>	<u>Ispravka vrednosti 2011.</u>
Nedospela potraživanja	25.798		11.920	
Docnja od 0 do 30 dana	3.990		1.039	
Docnja od 31 do 60 dana	0		1.243	
Docnja od 61 do 90 dana	1.734		2.988	
Docnja od 91 do 120 dana	295		342	
Docnja od 121 do 360 dana	214		5.076	
Docnja preko 360 dana	7.422	7.422	7.135	7.135
Ukupno	39.453	7.422	29.743	7.135

Ispravka vrednosti

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Stanje 1. Januara	7.135	7.598
Povećanja	287	296
Smanjenja	0	759
Otpisi	0	0
Stanje 31. decembar	7.422	7.135

33.4 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Fer vrednost obaveza po kreditima procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Društvu na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata. Ovako utvrđena fer vrednost ne odstupa značajnije od vrednosti po kojoj su iskazane obaveze po kreditima u poslovnim knjigama Društva. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

U Staroj Pazovi, 28. februar 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izvestaja

Biljana Srejić
Računovođa

MP

Zakonski zastupnik

Milan Šveljo
Direktor preduzeća
